

N:o 31.

Af herr **A. Hedin**, om beviljande af ett förslagsanslag för offentliggörande af den s. k. öfverskottsplaceringskomiténs arbeten.

Den 12 oktober 1888 meddelade H. M:t Konungen i statsrådet utkast till en plan för användning af de nya tillgångar, som genom den i strid med nationens vilja beslutade lifsmedelsbeskattningen och genom höjningen af bränvinstillverkningsafgiften skulle komma att tillflyta statskassan. Såsom önskningsmål framhöll H. M:t Konungen i främsta rummet, att »stadigvarande förmåner» kunde beredas »åt de klasser i samhället, för hvilka de nämnda skatteförändringarna äro mest känbara», och vidare att äfven på andra områden af skattelagstiftningen lättnader för de skattdragande måtte åstadkommas. Vid samma tillfälle erhöll chefen för finansdepartementet uppdrag att, efter samråd med öfriga departementschefer, afgifva förslag rörande utredning dels om möjligheten att, med bibehållen jemvigt i budgeten och utan åsidosättande af andra viktiga statsändamål, tillgodose de sålunda af H. M:t Konungen berörda ändamålen, dels om den närmare beskaffenheten af de åtgärder, som dessa påkallade. H. M:t Konungen specificerade närmare sin plan derhän, att de nya statsinkomsterna skulle användas till arbetares och med dem jemförliga personers ålderdomsförsäkring, lättnad i kommunernas utgifter, afskrifning af grundskatter samt rustnings- och roteringsbördan, upphjelpande af sjöfartsnäringen.

Den 29 Oktober samma år beslöt Kongl. Maj:t, att nämnda utredning skulle företagas under ledning af chefen för finansdepartementet; att den finge utsträckas äfven till frågor, som ej blifvit i H. M:t Konungens yttrande vidrörda, men som stode i samband med de af H. M:t Konungen angifna ändamål; att chefen för finansdepartementet skulle ega att tillkalla de personer, han funne nödigt att anlita; att särskild sekreterare och öfrigt kanslibiträde skulle få anställas.

Pöst- och Inrikes tidningar för den 30 Oktober 1888 upplysa, att chefen för finansdepartementet, för att verkställa den anbefalda utredningen, »till en början» tillkallat generaldirektören Anderson, generaltulldirektören Lönegren, riksdagsmännen G. A. Sparre och L. O. Larsson.

Den 29 oktober afläts till arbetareförsäkringskomitén skrifvelse från K. M:t, hvarigenom komitén erhöll uppdrag att alternativt med det förslag i fråga om ålderdomsförsäkring, med hvars utarbetande komitén var sysselsatt, uppgöra förslag i ämnet, grundadt på den förutsättning, att statsbidrag för ändamålet anvisades.

Arbetareförsäkringskomitén fullgjorde detta uppdrag den 15 maj, då komitén, jemte sitt redan vid mottagandet af nyssnämnda skrifvelse i hufvudsak färdiga förslag till lag om ålderdomsförsäkring, som för en öfvergångsperiod tog statsbidrag till måttligt belopp i anspråk, afgaf det infortrade »alternativa» förslaget.

Deremot har efter *mer än tre års förlopp* ingenting blifvit känt om resultaten af den under finansministerns ledning arbetande komiténs verksamhet. Det kan ej väcka förundran, att dessa resultat med otålighet afvaktats af de klasser i samhället, för hvilka lifsmedelbeskattningen är mest känbar, och åt hvilka derför, enligt H. M:t Konungens ord, »stadigvarande förmåner» borde beredas, och att denna långa fåfänga väntan på utredning och förslag, från hvilka den ytterligare vägen till verkställighet också kan blifva ganska lång, i hög grad ökat det bittra missnöjet med en i sig själf orättvis och genom sättet, hvarpå den tillkommit, ännu mera förhatlig beskattning och väckt tvifvelsmål derom, att utredningen bedrifvits med verkligt allvar.

Det synes mig, att Riksdagen ej längre bör låta det hemlighetsdunkel fortfara, som omgifver denna i både konstitutionelt och statsekonomiskt hänseende märkvärdiga, säkerligen ensamstående entreprise; och har jag derför den äran att föreslå,

att Riksdagen beviljar till Kongl. Maj:ts disposition
ett förslagsanslag å 5,000 kronor för offentliggörande så

skyndsamt som möjligt af ofvannämnda, under finansministerns ledning arbetande komités undersökningar och förslag, samt att Riksdagen, vid anmälan om detta beslut anhåller att Kongl. Maj:t täcktes tillse, att komitéarbetet varder i bokhandeln tillgängligt till så billigt pris, att äfven obemedlade personer utan svårighet kunna förskaffa sig detsamma.

Stockholm den 26 januari 1892.

A. Hedin.
